

FIȘA DISCIPLINEI

Gramatică normativă în perspectivă diacronică / Folclorul din perspectivă contemporană

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2. Facultatea	Litere
1.3. Departamentul	Limba română și lingvistică generală
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei			Curs opțional limbă și literatură 5: Gramatică normativă în perspectivă diacronică / Folclorul din perspectivă contemporană				Codul disciplinei	LLX5101 LLR5168	
2.2. Titularul activităților de curs				Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic				Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU					
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS	
							Obligatorietate	DO	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / curs practic	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar / curs practic	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					21
Tutoriat (consiliere profesională)					21
Examinări					2
Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					14
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					98
3.8. Total ore pe semestru					154
3.9. Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoașterea noțiunilor studiate în cadrul cursurilor de <i>Limba română contemporană, Filologie</i>

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

	<i>romanică și Dialectologie</i>
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Prezență obligatorie în proporție de 70%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	Cognitive: fundamentarea cadrului teoretic general, de natură să pună în evidență principiile, conceptele și metodele de bază ale analizei lingvistice; asimilarea limbajului, stilului și terminologiei specifice gramaticii normative în perspectivă diacronică, ca și a principalelor tehnici de cercetare specifice analizei faptelor vechi de limbă Practic-aplicative: exersarea modului de utilizare a principiilor, conceptelor și metodelor de lucru întrebuintate în studierea unor fapte de limbă vechi și aplicarea cunoștințelor însușite Comunicativ-relaționale: perfecționarea abilităților de a coopera la ședințele de seminar, de a judeca critic și argumentat un fapt de limbă
Competențe transversale	Îmbunătățirea nivelului de comunicare, de transmitere a cunoștințelor Inițiativă în abordarea diferitelor aspecte Autonomie în învățare Deschidere spre învățarea pe parcursul vieții Respectarea eticii profesionale Corelarea informației Utilizarea integrată a tehnologiei informației Valorificarea cunoștințelor anterior dobândite Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	O cunoaștere în profunzime a noțiunilor de istorie a limbii române literare și interpretarea adecvată a unor vechi fapte de limbă Familiarizarea studenților cu aspecte care țin de diacronie și de filologia românească
7.2 Obiectivele specifice	Asimilarea cunoștințelor și a terminologiei specifice O bună stăpânire a noțiunilor de gramatică normativă diacronică (lexic, fonetică, morfologie și sintaxă) Analiza eficientă a unui fapt de limbă, în perspectivă diacronică

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Conceptul de normă lingvistică (I).	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
Conceptul de normă lingvistică (II).	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
Graiurile daco-române în secolele al XVI-lea	Prelegerea, conversația, expunerea,	

– al XX-lea (I).	problematicizarea.	
Graiurile daco-române în secolele al XVI-lea – al XX-lea (II).	Prelegerea, conversația, expunerea, problematicizarea.	
Epoca premergătoare unificării românei literare (1532-1715) (I).	Prelegerea, conversația, expunerea, problematicizarea.	
Epoca premergătoare unificării românei literare (1532-1715) (II).	Prelegerea, conversația, expunerea, problematicizarea.	
Epoca unificării românei literare (1715-1960) (I).	Prelegerea, conversația, expunerea, problematicizarea.	
Epoca unificării românei literare (1715-1960) (II).	Prelegerea, conversația, expunerea, problematicizarea.	
Începuturile gândirii lingvistice românești.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematicizarea.	
Prima gramatică românească (Dimitrie Eustatievici Brașoveanu).	Prelegerea, conversația, expunerea, problematicizarea.	
Școala Ardeleană și gramatica.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematicizarea.	
Două gramatici importante: Observații sau băgări-dă-seamă asupra regulilor și orîndueleur gramaticii românești (Ianache Văcărescu) și Gramatică românească (Ion Heliade-Rădulescu).	Prelegerea, conversația, expunerea, problematicizarea.	
Norma lingvistică în gramaticile din secolul XX.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematicizarea.	
Norma lingvistică azi.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematicizarea.	
Bibliografie CHIVU, Gheorghe, <i>Limba română de la primele texte până la sfârșitul secolului al XVIII –lea. Variantele stilistice</i>, col. «Limba română», nr. 2, București, Editura Univers Enciclopedic, 2000, 157 p., <i>passim</i>. CHIVU, Gh., <i>Limba și cultură. Studii de istorie a limbii române literare</i>, București, Editura Academiei Române, 2019. COȘERIU, Eugeniu, <i>Sistem, normă și vorbire</i>, în <i>Teoria limbajului și lingvistica generală. Cinci studii</i>, ediție în limba română de Nicolae Saramandu, București, Editura Enciclopedică, 2004, p. 11-114. COȘERIU, Eugeniu, <i>Sistem, normă și tip</i>, în <i>Lecții de lingvistică generală</i>, traducere din spaniolă de Eugenia Bojoga, cuvînt înainte de Mircea Borcilă, Chișinău, Editura Arc, 2000, pp. 275-284. COȘERIU, Eugeniu, <i>Sincronie, diacronie și istorie. Problema schimbării lingvistice</i>, versiune în limba română de Nicolae Saramandu, București, Editura Enciclopedică, 1997, 253 p., <i>passim</i>. COSTINESCU, Mariana, <i>Normele limbii literare în gramaticile românești</i>, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1979, 232 p., <i>passim</i>. COTEANU, Ion, <i>Norma</i>, în <i>Stilistica funcțională a limbii române. Stil, stilistică, limbaj</i>, București, Editura Academiei, 1973, p. 24-29. GHEȚIE, Ion (coord.), <i>Istoria limbii române literare. Epoca veche (1532-1780)</i>, București, Editura Academiei, 1997, 496 p. GHEȚIE, Ion, <i>Baza dialectală a românei literare</i>, București, Editura Academiei, 1975, 695 p., <i>passim</i>. GUȚU-ROMALO, Valeria, <i>Aspecte ale evoluției limbii române</i>, col. «Repere», București, Editura Humanitas Educațional, 2005, 300 p., <i>passim</i>. IORDAN, Iorgu, <i>Scurt istoric al principalelor lucrări de gramatică românească</i>, în Iorgu Iordan, <i>Limba română contemporană</i>, Editura Ministerului Învățămîntului, 1956, p. 749-783. ROSETTI, Al., CAZACU, B., ONU, Liviu, <i>Istoria limbii române literare</i>, București, Editura Minerva, 1971, 671 p., <i>passim</i>.		
8.2 Seminar / curs practic	Metode de predare	Observații
Conceptul de normă lingvistică. Discuții.	Problematicizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Conceptul de normă lingvistică. Aplicații.	Problematicizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	

Graiurile daco-române în secolele al XVI-lea – al XX-lea (I). Discuții.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Graiurile daco-române în secolele al XVI-lea – al XX-lea (II). Aplicații.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Epoca premergătoare unificării românei literare (1532-1715) (I). Discuții pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Epoca premergătoare unificării românei literare (1532-1715) (II). Discuții pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Epoca unificării românei literare (1715-1960) (I). Aplicații.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Epoca unificării românei literare (1715-1960) (II). Aplicații.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Începuturile gândirii lingvistice românești. Discuții pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Prima gramatică românească (Dimitrie Eustatievici Brașoveanu). Discuții pe text.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Școala Ardeleană și gramatica. Discuții pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Două gramatici importante: Observații sau băgări-dă-seamă asupra regulilor și orîndueleur gramaticii românești (Ianache Văcărescu) și Gramatică românească (Ion Heliade-Rădulescu). Discuții pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Norma lingvistică în gramaticile din secolul XX. Discuții și aplicații.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Norma lingvistică azi. Discuții și aplicații.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Bibliografie CHIVU, Gheorghe, <i>Limba română de la primele texte până la sfârșitul secolului al XVIII –lea. Variantele stilistice</i>, col. «Limba română», nr. 2, București, Editura Univers Enciclopedic, 2000, 157 p., <i>passim</i>. CHIVU, Gh., <i>Limba și cultură. Studii de istorie a limbii române literare</i>, București, Editura Academiei Române, 2019. COȘERIU, Eugeniu, <i>Sistem, normă și vorbire</i>, în <i>Teoria limbajului și lingvistica generală. Cinci studii</i>, ediție în limba română de Nicolae Saramandu, București, Editura Enciclopedică, 2004, p. 11-114. COȘERIU, Eugeniu, <i>Sistem, normă și tip</i>, în <i>Lecții de lingvistică generală</i>, traducere din spaniolă de Eugenia Bojoga, cuvînt înainte de Mircea Borcilă, Chișinău, Editura Arc, 2000, pp. 275-284. COȘERIU, Eugeniu, <i>Sincronie, diacronie și istorie. Problema schimbării lingvistice</i>, versiune în limba română de Nicolae Saramandu, București, Editura Enciclopedică, 1997, 253 p., <i>passim</i>. COSTINESCU, Mariana, <i>Normele limbii literare în gramaticile românești</i>, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1979, 232 p., <i>passim</i>. COTEANU, Ion, <i>Norma</i>, în <i>Stilistica funcțională a limbii române. Stil, stilistică, limbaj</i>, București, Editura Academiei, 1973, p. 24-29. GHEȚIE, Ion (coord.), <i>Istoria limbii române literare. Epoca veche (1532-1780)</i>, București, Editura Academiei, 1997, 496 p. GHEȚIE, Ion, <i>Baza dialectală a românei literare</i>, București, Editura Academiei, 1975, 695 p., <i>passim</i>. GUȚU-ROMALO, Valeria, <i>Aspecte ale evoluției limbii române</i>, col. «Repere», București, Editura Humanitas Educațional, 2005, 300 p., <i>passim</i>. IORDAN, Iorgu, <i>Scurt istoric al principalelor lucrări de gramatică românească</i>, în Iorgu Iordan, <i>Limba română contemporană</i>, Editura Ministerului Învățămîntului, 1956, p. 749-783. ROSETTI, AL., CAZACU, B., ONU, Liviu, <i>Istoria limbii române literare</i>, București, Editura Minerva, 1971, 671 p., <i>passim</i>.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

- Fișa disciplinei a fost alcătuită ținând cont de noile abordări din domeniu și de planurile de învățământ ale facultăților de profil din țară (de exemplu, Universitatea din București, Facultatea de Litere; Universitatea de Vest, Facultatea de Litere; Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Facultatea de Litere)
- Conținuturile cursului pot fi valorificate în cadrul studiilor masterale și al celor doctorale, dar și pe piața muncii (cercetători, profesori, personal cu atribuții culturale)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea corectă și identificarea aspectelor discutate în cadrul cursului	Colocviu	70%
	Posibilitatea de a aplica noile cunoștințe și la alte discipline		
10.5 Seminar / curs practic	Însușirea și identificarea corectă a aspectelor discutate în cadrul seminarului	Verificare pe parcurs și/sau în cadrul colocviului Aprecierea răspunsurilor pertinente	30%
	Conștiinciozitate, relevanța și relevanța răspunsurilor		
10.6 Standard minim de performanță			
• gradul de asimilare a limbajului de specialitate • însușirea corectă a noțiunilor teoretice de filologie romanică și aplicarea acestora în studiul limbii române și a limbilor romanice			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
	Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABES-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data completării:
21.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs

Adrian CHIRCU

Semnătura titularului de seminar/
curs practic
Adrian CHIRCU

Data avizării în Departament:
22.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament

Daiana-Theodora CUIBUS

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului